

Aleg. 242

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Pierwszy dwuletni kurs dozorców drenarskich zakończył się d. 30. listopada 1901, uczniowie zaś tego kursu, którzy ukończyli naukę teoretyczną i odbyli przepisana praktykę letnią, przystąpili d. 19., 20. i 21. marca 1902 do egzaminu głównego przed Komisją egzaminacyjną, wyznaczoną przez Wydział krajowy.

Z 23 uczniów, którzy zgłosili się do tego egzaminu, otrzymało:

3 postęp celujący;

4 „ bardzo dobry;

8 „ dobry;

3 „ dostateczny, i ci wszyscy otrzymali świadectwa z ukończonego kursu;

2 uczniów otrzymało zezwolenie na poprawkę z 1 przedmiotu —

2 uczniów zaś na ponowne zdawanie egzaminu głównego — a

1 uczeń nie złożył egzaminu.

Z 15 uczniów, którzy otrzymali stosunkowo lepsze stopnie, Wydział krajowy zamianował 13 prowizorycznymi dozorcami drenarskimi, ponieważ 2 uczniów zostało powołanych do służby wojskowej.

Drugi 2-letni kurs praktyczny dozorców drenarskich został otwarty z dniem 1. grudnia 1901 na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 5. lipca 1901.

Na pierwszym roku szkolnym 1901—1902 tego kursu uczęszczało z początku 28 uczniów, a od 1. lutego 1902 — 27 uczniów, ponieważ 1 został z powodu niedostatecznych postępów wykreślony.

Egzamin z teoretycznej nauki zimowej odbył się wkońcu marca 1902, a postęp uczniów w naukach uwidacznia załączony % wykaz, obejmujący równocześnie postęp w robotach praktycznych, jakoteż pilność i zachowanie się.

Postęp uczniów w naukach teoretycznych był zadowalniający, a mianowicie:

u 2 uczniów celujący,

„ 6 „ bardzo dobry,

„ 13 „ dobry,

„ 3 „ dostateczny,

„ 3 „ niedostateczny.

Sześciu uczniów otrzymało zezwolenie na poprawkę, a 1 nie zdał egzaminu.

Koszta utrzymania kursu w czasie od dnia 1. grudnia 1901 do 30. listopada 1902 roku przedstawiają się, jak następuje:

I. Płace nauczycieli.

1. Wynagrodzenie kierownika	200 K	
2. „ 8 docentów	3.584 „	3.784 K — gr

II. Koszta administracyjne.

3. Sprawienie i naprawa sprzętów	293 K — gr	
4. Obsługa sali wykładowej, stemple, ko-		
respondencya i różne	180 „ 52 gr	473 „ 52 „
Do przeniesienia		4.257 K 52 gr

Z przeniesienia

4.257 K 52 gr

III. Utrzymanie uczniów.

5. Stypendya po 200 K	5.500 K — gr	
6. Podróże	413 „ 46 „	5.913 „ 46 „

IV. Potrzeby naukowe.

7. Przybory rysunkowe i naukowe	463 K 18 gr	
8. Narzędzia drenarskie i środki naukowe	185 „ 71 gr	648 „ 89 „
Razem		10.819 K 87 gr

Dochody w roku 1902 wynosiły:

1. Dotacja Wysokiego Sejmu	7.000 K
2. Zasiłek Ministerstwa rolnictwa	4.000 „
Razem	11.000 K

Z porównania okazuje się zaoszczędzenie w kwocie 180 K 13 gr.

Z dniem 31. grudnia 1902 rozpoczął się drugi rok szkolny. Zgłosiło się 26-ciu uczniów.

Kierownictwo kursu i nauki zostały poruczone tym samym inżynierom krajowego biura melioracyjnego i docentom, co w roku 1900—1901 na pierwszym dwuletnim kursie drenarskim z wyjątkiem nauki geometrii wykreslonej, którą poruczono starszemu inżynierowi Janowi Haponowiczowi, nauki rolnictwa, którą poruczono pierwszemu asystentowi stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej Bronisławowi Janowskiemu i nauki języka polskiego, którą poruczono inżynierowi Janowi Haładajowi.

Preliminarz kosztów na rok szkolny 1902 — 1903 przedstawia się, jak następuje:

I. Płace nauczycieli.

1. Wynagrodzenie kierownika	200 K	
2. „ 10 docentów	3.744 „	3.944 K

II. Koszta administracyjne.

3. Zakupno i naprawa sprzętów	200 K	
4. Obsługa sali szkolnej, korespondencya i różne	200 „	400 „

III. Utrzymanie uczniów.

5. Stypendya 26 uczniów po 200 K	5.200 K	
6. Podróże i różne	600 „	5.800 „

IV. Potrzeby naukowe.

7. Przybory rysunkowe	600 K	
8. Narzędzia drenarskie i środki naukowe	256 „	856 „
Razem		11.000 K

Gdy z d. 30. listopada 1903 r. kończy się drugi 2-letni kurs drenarski, Wydział krajowy wziął pod rozwagę sprawę potrzeby dalszego kształcenia dozorców melioracyjnych, ewentualnie drenarskich.

Obecny personal dozorców jest następujący:

Z dozorców melioracyjnych, którzy ukończyli kurs w r. 1893, 1896 i 1899, pozostało przy Wydziale krajowym tylko 26 (w tem 2 konduktorów melioracyjnych i 8 starszych dozorców melioracyjnych);

z dozorców drenarskich, którzy ukończyli kurs w r. 1901, pozostaje przy Wydziale krajowym dozorców 13 — uczniów, którzy zdali egzamin 5, a na teraźniejszym drugim 2-letnim kursie dozorców drenarskich pozostało uczniów 24.

Z dozorców melioracyjnych zaledwie $\frac{1}{3}$ część bywa zajęta przy prywatnych melioracjach, reszta jest zajęta przy publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych. Pozostaje zatem dla melioracyj prywatnych tylko personal składający się z 8-miu dozorców melioracyjnych, 18 dozorców i uczniów drenarskich oraz 24 uczniów, obecnie się kształcących, t. j. razem 50-ciu.

W razie otwarcia z d. 1. grudnia 1903, uzupełniającego kursu dla dozorców drenarskich, celem wykształcenia ich na dozorców melioracyjnych, jak to pierwotnie Wydział krajowy zamierzał, z tych 50 byłoby wybranych 25-ciu lepszych dozorców drenarskich dla dopełnienia nauki na trzecim roku tego kursu uzupełniającego, pozostałoby tylko 25 dozorców, przeznaczonych do drenowania.

Gdy — wobec coraz większego postępu robót drenarskich — ilość 25 dozorców drenarskich nie może być wystarczającą, Wydział krajowy postanowił przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek na otwarcie z d. 1. grudnia 1903 trzeciego 2-letniego kursu praktycznego dozorców drenarskich, a dopiero z d. 1. grudnia 1905 na urządzenie jednorocznego kursu uzupełniającego dla wykształcenia dozorców melioracyjnych. Na trzeci dwuletni kurs dozorców drenarskich przyjętychby zostało 25 stypendystów, którzy od 1. kwietnia do końca listopada 1903 r. byłiby zajęci przy drenowaniu jako zwykli robotnicy, w celu nabycia potrzebnej wprawy w wykonywaniu drenowania. Koszta takiego kursu będą wynosić, jak dotychczas, kwotę 11.000 K, z których 4.000 K pokrywałoby c. k. Ministerjum rolnictwa.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 23. grudnia 1902 l. 89.548 o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich we Lwowie Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do otwarcia z dniem 1. grudnia 1903 trzeciego dwuletniego kursu praktycznego dozorców drenarskich dla 25 stypendystów.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

A. Potocki, w. r.

Sprawozdawca:

T. Pilat, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Wykaz postępu uczniów krajowego kursu praktycznego dozorców drenarskich na I. roku szkolnym 1901 — 1902 (drugie 2 lecie).

L. porz.	Nazwisko i imię	Rok urodzenia	Nauki przed wstąpieniem na kurs	Nauka teoretyczna			Roboty praktyczne				U w a g i
				postęp przeciętny	pilność	zachowanie się	wyszczególnienie robót, przy których uczeń odbył praktykę letnią	przeciętny postęp w robotach	pilność	zachowanie się	
1	Brania Feliks	1879	Szkoła ludowa w Mokrzeszowie	dobry	chwalebna	zup. odpow.	Ekspozytura w Jaśle	b. dobry	chwalebna	zup. odpow.	b. układacz drenów.
2	Brydziński Adolf	1876	" " " Czortkowie	celujący	"	"	" w Stanisławowie	b. dobry	chwalebna	zup. odpow.	b. żołnierz.
3	Checiuk Michał	1874	" " " Lichwinie	b. dobry	"	"	Regulacja Białej, Popówki i Zwornicy	celujący	"	"	tamiarz.
4	Chrusciel Józef	1877	" " " Grochowem	dostateczny	"	"	Ekspoz. Kraków i obwał. Mielec	dobry	"	"	
5	Dąbrowski Jan	1879	" " " Zarzeczcu	dobry	dostateczna	"	Ekspozytura w Jaśle	dostateczny	dostateczna	odpowiedne	
6	Gumuła Michał	1874	" " " Miechocinie	dobry	chwalebna	"	" w Krakowie	dobry	"	"	
7	Haja Piotr	1876	" " " Tarnobrzegu	niedostat.	"	"	" w Krakowie	b. dobry	chwalebna	zup. odpow.	szewc, zezwolenie na poprawkę.
8	Hajkowski Emilian	1877	" " " Mielnicy	dobry	"	"	Regulacja Strwiąża	dobry	"	"	
9	Holdys Jędrzej	1875	" " " Harcie	dobry	"	"	W Jaćmierzu, Komarowicach i Dynowie	celujący	"	"	drenarz.
10	Kasprzak Marcin	1878	" " " Grochowem	b. dobry	"	"	Ekspoz. Tarnów i obwał. Mielec	b. dobry	"	"	
11	Kocół Józef	1876	" " " Tarnowie	niedostat.	"	"	Ekspozytura Tarnów	dobry	"	"	krawiec, zezwolenie na poprawkę.
12	Kosicki Bolesław	1871	" " " Lichwinie	dobry	dostateczna	"	Regulacja Białej	celujący	"	"	tamiarz, poprawka z rachunków.
13	Mierzwa Władysław	1876	" " " Ciężkowicach	dobry	chwalebna	"	Ekspozytura Kraków	celujący	"	"	
14	Niezgoda Józef	1873	" przemysłowa Lwów	dobry	"	"	Regulacja Strwiąża	dobry	"	"	murarz.
15	Niezgoda Michał	1874	" ludowa w Gorzycach	dobry	"	"	Ekspoz. w Krakowie i Jaśle	dobry	dostateczna	odpowiedne	
16	Nowak Władysław	1878	" " " Miechocinie	b. dobry	"	"	Drenowanie w Mieczyszczowie	b. dobry	chwalebna	zup. odpow.	
17	Pądzierko Hryć	1875	" " " Wietlinie	dobry	"	"	W Rogoźnie i Karolinie	nie podane	"	"	
18	Pędzibyk Tomasz	1869	" " " Mirocinie	dobry	"	"	Ekspozytura w Jarosławiu	dobry	"	"	drenarz, poprawka z geometrii.
19	Puka Michał	1876	" " " Żabnie	b. dobry	"	"	W Honiatyczach i Kryniczках	dobry	"	"	tamiarz i murarz.
20	Rybicki Tomasz	1877	" " " Zaleszanach	niedostat.	dostateczna	"					nie odbywał praktyki, ponieważ nie zdał egzam.
21	Sikora Ignacy	1876	" " " Lachowicach	dostateczny	chwalebna	"	Ekspozytura w Krakowie	b. dobry	chwalebna	zup. odpow.	poprawka z rachunków.
22	Sławek Jan	1877	" " " Zbydniowie	b. dobry	"	"	Przy regul. Nowego Brnia	b. dobry	"	"	
23	Sokół Franciszek	1877	" " " Tarnobrzegu	dostateczny	"	"	Ekspozytura w Krakowie	dobry	dostateczna	odpowiedne	
24	Sowa Jan	1872	" " " Janowicach	dobry	"	"	Obwał. Dunajca Bogumiłowice	dobry	chwalebna	zup. odpow.	
25	Szczerba Dymitr	1878	" " " Narolu	dobry	dostateczna	"	W Busku, Kamionce Woł., Słocinie i Lubieniu W.	dostateczny	dostateczna	"	poprawka z botaniki.
26	Turbak Stanisław	1878	" " " Miechocinie	b. dobry	chwalebna	"	Ekspozytura w Jarosławiu	b. dobry	chwalebna	"	
27	Węgrzyn Józef	1876	" " " Woli Mieleckiej	celujący	"	"	Obwał. Wisły i Wisłoki Mielec	celujący	"	"	